

1987 14

DADZIS

Noskanējis
imantslochmelis@inbox.lv

SATĪRAS
UN HUMORA
ŽURNĀLS.
IZNĀK
KOPŠ
1957. GADA
DIVAS REIZES
MĒNEŠ

C LKP CK izdevniecība,
«Dadzis», 1987.

Nr

— Ko jūs, pilsoni, uztraucaties, tās taču ir tukšas pudeles!

**SVEIKS,
«DADZĪT»!**

NO «DADŽA» ALBUMA

Frizētavas vadītāja Nr.

b. *Astaļeva M.*

Frizētava, kuras vadītājas numurs ir 158, atrodas jaunajā Zolitūdes masīvā Rīgā.

I. Elebū

Sudrabu Edžus iela kļuvusi par S. Edžus ielu. Vai nepārdēvēsim arī citas ielas tādā pašā veidā. Piemēram: V. Ojāra iela, A. Jēkaba iela, A. Jura iela utt.

I. CELMS

PA «DADŽA» MATERIĀLU PĒDĀM

«CIK NŪJAI GALU!»

To «Dadzis» gribēja uzzināt 3. numurā. Viņš uzskatīja, ka tā ir liela nejēdzība, ja tukšas kartona kastītes, kurās bijuši apavi, jāmet prom tikai tāpēc, ka tās sastiprinātas ar metāla skaviņām. Šī iemesla dēļ otrreizējai pārstrādei tās ir nederīgas.

Republikas vieglās rūpniecības ministra vietnieks A. Jeļenskis paskaidro, ka ražošanas apvienībā «1. Maijs» uzstādīta importa līnija «Investa», kas apavu kastītes sastiprina nevis ar skaviņām, bet ar līmi. Taču līnija ilgāku laiku stāvēja dīkā, jo nebija piemērota kartona un līmes. Pašreiz nepieciešamie materiālu fondi ir iedalīti un līnija tiek izmēģināta.

Cerēsim, ka izmēģināšana pārāk neievilkšies un būs sekmīga, jo kartona iznīkošanai punkts jāpieliek pēc iespējas drīzāk.

NO «DADŽA» ALBUMA»

«Dadža» 4. numurā bija ievietota fotogrāfija, kurā uzraksts Jēkabpils 5. maršruta autobusa galapunktā vēstīja, ka tur notiek «Pasažieru izsēdināšana». Jēkabpils pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētājs I. Logačevs šai sakarā raksta: «Uzrakstu 5. maršruta autobusa galapunktā Jēkabpils autobusu parks izlabojis sekojoši: «Pasažieru izkāpšanas vieta»».

Tai pašā numurā lasītāja M. Mežaraupa rakstīja par valodas kļūdām Jēkabpils komunālo uzņēmumu kombināta un Labiekārtošanas kombināta sludinājumos.

Jēkabpils pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētājs I. Logačevs šī «dialekta» rašanās cēloni izskaidro ar to, ka darbā uz laiku par informatoru bijusi pieņemta darbiniece, kas slikti pārvaldīja latviešu valodu. Tālāk viņš raksta: «Pašreiz informatora pienākumus veic materiālu uzskaites grāmatvede B. Gargažina.» Acīmredzot tas nozīmē, ka turpmāk šo kombinātu sludinājumos kļūdu nebūs.

«DURBES RAJBUMI»

— šādi bija nosaukti sīkumi «Dadža» 4. numurā. Arod biedrību Kūrortu pārvaldes priekšsēdētāja vietnieks P. Kukels savā atbildē redakcijai paskaidro, kā radušies štatu kārtības pārkāpumi un kā tos novērst.

Palīgsaimniecības «Durbe» direktora K. Zakaznova pārkāpums izskatīts Kūrortu pārvaldes kolēģijas sēdē, kur par darbalaika nepareizu uzskaiti pamatdarbā un skolā

K. Zakaznovam uzlikts viena mēneša algas ieturējums. Pašreiz darba algas tabula tiek vesta saskaņā ar darba likumdošanas prasībām.

Pēc 1986. gada 1. septembra, kad beigušies galveno lauku darbu sezona, V. Reķis par brigadieru amatu apvienošanas kārtībā palīgsaimniecībā «Durbe» vairs nestrādā. Līdz ar to novērsts arī šis darba likumdošanas pārkāpums.

«NEZAUDET CERĪBAS»

«Dadzis» aicināja 4. numurā. Viņam nepatika, ka transportēšanas laikā lūst jaunas mēbeles, jo tās ir pavisai iesaiņotas.

Kokapstrādes un papīra rūpniecības ministra vietnieks R. Kumerovs atzīst, ka sakarā ar gofrētā kartona trūkumu mēbeles iesaiņo parastajā kartonā. Iekraušanas un izkraušanas darba zemās kultūras dēļ zināms daudzums mēbeļu detaļu tiek bojāts.

Republikas kokapstrādes un papīra rūpniecības speciālisti jau pirms vairākiem gadiem ir izstrādājuši daudzkārt pielietojama iesaiņojuma konstrukcijas. Priekšlikumi ieviest šīs konstrukcijas iesniegti izskatīšanai un saskaņošanai Tirdzniecības ministrijā. Kokapstrādes un papīra rūpniecības ministrija cer tuvākajā laikā saņemt Tirdzniecības ministrijas atbildi par iespēju uzsākt mēbeļu saīņošanu šādā veidā.

«Dadzis» izsaka dziļu nožēlu, ka saskaņošana tik ļoti ieilgusi, un savukārt cer, ka publikācija žurnālā būs veicinājusi atrisināšanu vistuvākajā laikā.

«KO VAR UN KO NEVAR» —

šo svarīgo jautājumu «Dadzis» centās noskaidrot 4. numurā. Viņš uztraucās, ka gumijas amortizatoru trūkuma dēļ namamātes nevar darbināt veļas centrifūgas «Centā».

Republikas Valsts plāna komitejas priekšsēdētāja vietnieka V. Leitāna atbilde ir visai iepriecinoša. Jautājums par gumijas amortizatoru piegādi tirdzniecības tīklam apspriests Valsts plāna komitejā kopā ar Tirdzniecības ministrijas un Vietējās rūpniecības ministrijas pārstāvjiem. Nolemts, ka ražošanas apvienība «Ausma» 1987. gadā papildus izgatavos 10 000 amortizatorus. Rīgas elektromašīnu rūpnīcas projektētāji izstrādājuši jaunu, uzlabotu amortizatoru konstrukciju. Pirmie paraugi jau nodoti ražošanas apvienībai «Sarkanais kvadrāts», kas drīzumā tos sāks izgatavot.

CIENTĪJAMĀ REDAKCIJAI!

Ja šo attēlu parādītu kā fotomiklu, tad ikviens mūsu skaistās Rīgas iedzīvotājs un droši vien arī viesis vai tūrists to parāk ātri atminētu, jo Padomju bulvāra 30. nams atrodas visdzīvākajā vietā pilsētas centrā.

Blakus šiem vārtiem ir iecienīts veikals, kurā mūsu ciemiņi labprāt iegādājas tautas mākslas suvenīrus, iepreti ar savu dažējo krāsojumu «greznojas» Operas un baleta teātris.

Aiz šiem vārtiem ļoti bieži notiek dzīva tirdzniecība, nākotnes pareģošana un citi pasākumi, grūti pat izspraukties cauri cilvēku druzmai. Tālāk — kadreiz skaistiem kokgriezumiem rotāto ērto kāpņu vietā neizsakāmi «mākslinieciski restaurētas» margas. Te atraduši lielisku mājvietu laudis, kas izmanto glāzes no blakus esošajiem gāzētā ūdens automātiem.

Lieki runāt, ka skolēns pa šiem vārtiem nevar ienākt bez pieaugušo pavadības.

Arī tālāk, komunālajos dzīvokļos, viss novecojis. Durvis sagriezušās, logu rāmji satrunējuši, centrālapkures (to ierīkoja pirms gada) caurules nekrāsotas, caurumi sienās neaizmūrēti. Vai šis darbs bija jānobeidz iedzīvotājiem pašiem (sievietēm un pensionāriem)?

Ar cieņu E. ŠENFELDE un citi mājas iedzīvotāji

SVARĪGS PROCESS

Odeņi, ūdeņi... Kādas tik bagātības ne-
glabā mūsu ūdeņi! Roķi, piemēram, tie ir pa-
dārijuši stāvus bagātu. Nē, nedomāji, ka viņš
bagātībā ledzīvojis, tirgojoties ar ūdensvada
ūdeņi kristītiem skābiem kāpostiem, atšķaidītiem
piena produktiem vai augļu sulām. Mulķi-
bas! Viņš nav arī nevienu krāpis, pārdodot
krāna ūdeņi par Jēzus asarām. Nu, un pavisam
vēlīgi Roķi apvalnot malu zvejniecībā. Un to-
mēr viņa labklājība ir saistīta ar makšķeri un
āķi.

Viss sākās ar to, ka Roķis, saklausījis mak-
šķernieku stāstus par neticami lieliem lomiem,
kādu dienu paņēma no vectēva mantotu bam-
busa maiksti un aizgāja uz upi, jo, paldies
dievam, ūdeņu mums netrūkst — ej, kur gribi,
allaž nonāksi pie kādas upeles vai peļķes. Uz-
meklējis klusu, dziļu upes līcīti, viņš uzlika uz
āķa tārpu, trīs reizes tam uzspļāva, drošības pēc
vēl tikpat reizes nospļāvās pāri kreisajam plecam
un iemeta ēsmu ūdeņi. Pirmajā metienā ne-
trāpījās nekas, otrajā tāpat... Trešajā reizē

juta, ka galā kaut kas pieķēries, un izvilka
gumijas zābaku. Roķis atkal trīs reizes uzspļāva.
Nākošajā metienā izvilka motocikla rāmi. Pēc
tam gaismā nāca riteņi: gan traktora, gan kravas
automašīnas riteņi. Pret vakaru Roķim blakus
bija izaudzis vesels mantu kalns, vairākas dienas
vajadzēja, līdz visu bagātību ar kaimiņa stum-
jamajiem ratiņiem nogādāja līdz otrreizējo izej-
vielu savāktnī. Toties smuka naidīna sanāca.

Tagad Roķim ir lieli plāni. Kad visi līcīši būs
izkāsti, viņš domā uzmeklēt kādu upīti ar rukšu
fermu krastā, no tās smelt gatavu, augstvērtīgu
mēslojumu un pārdot mazdārzniekiem. Pašreiz
viņu kavē tikai viena problēma: kur dabūt labi
lielu mūcu vai norakstītu cisternu.

Jā, Roķis ar dzīvi ir apmierināts. Viņš gan ba-
žijas, ka tik nelzzustu ļautiņi, kas visu ko ūdeņos
met un vircas strautus upēs laiž.

Taisnība, makšķernieki šķendējas, ka upēs ziv-
ju konservu kārbu esot vairāk nekā zivju. Bet,
mīļie makšķernieki! Ne jau zivis ir svarīgas,
svarīgs ir pats makšķerēšanas prieks!

I. MELGAILIS

DADŽAPRĀT

(NO TAUTAS KONTROLES MATERIĀLIEM)

...arhitektūrā daudzveidību palīdz ieviest
Liepājas būvmateriālu un konstrukciju kombināts,
kas ražo silikātkieģeļus. Daļa no tiem tiek iz-
laisti ar apdauzītiem stūriem, plaisām vai arī
šķībi. Protams, šādu produkciju nevienam neuz-
skata par augstas kvalitātes mantu. Šogad puse
no visiem minētajā kombinātā ražotajiem sili-
kātkieģeļiem neatbilda valsts standartā prasībām.
Tomēr, kā jau teikts, šķībi greizie ķieģeļi dod
celtniekiem iespējas izveidot līkloču ornamentus,
kuru citkārt pietrūkst celtnu ārējā apdarē.

...lai apskatītu moderno importa tehniku,
nemaz nav jābrauc uz lielām izstādēm. Pietiek
iegriezties apdares būvmateriālu ražošanas ap-
vienībā «Lode». Tur interesenti var iepazīties ar
modernu paketēšanas automātu, kas nopirkts
1986. gada maijā par 310 tūkstošiem rubļu. Ie-
kārtas apskatīšanu atvieglina apstākļi, ka tā ne-
tiek izmantota, kaut gan automāta izmantošanas
tehniskos risinājumus Būvmateriālu ražošanas mi-
nistrija izstrādāja jau 1984. gadā.

...Izgāztnes ir vieta, kur var dabūt visu
ko. Arī ādas galantērijas izstādājumu kombi-
nāta «Somdars» vadība rūpējas par to, lai
izgāztnes sortimentu papildinātu ar savām
izejvielām. Un rezultāti neizpaliek. Tā, piemēram,
pērn no kombināta tur aizgādāja 30 tonnas izej-
vielu, ko, nedaudz piemiedzot acis, nodēvēja
par ražošanas atkritumiem.

...nav ko uztraukties, ja dažas Jelgavas rajona
saimniecības akmeņus no saviem laukiem aizvāc
ne pārāk steidzīgi. Tā, piemēram, padomju
saimniecībā «Vilce» no 3,5 tūkstošiem hektāru
platības akmeņi novākti tikai 0,4 tūkstoš hektāru
platībā. Bet — kā jau teikts — mieru un rāmu
garu! Šjūdonis tos akmeņus atnesis, kāpēc lai
kaut kāda stihija nevarētu tos atkal aizbīdīt
projām!

A. KNIENE

— JŪS MAN ATGĀDINĀT KAUPĒNU!
— KO JŪS SAKĀTI! KURĀ SERVISĀ VIŅŠ STRĀDA!

— BET ORIENTĒŠANĀS SPORTISTS NEKO LABĀKU PAT IEDOMĀTIES NEVAR!

E. BUSMANIS

— ZINI, MUMS, ZVEJNIEKIEM, BRIESMAS DRAUD NO VISĀM PUSĒM!

D. BREIKŠS

JOKA PĒC

Jo tukšāka galva, jo vieglāk to
priebāzt ar senalām.

Rīts gudrāks par vakaru, ja vien
nav pagirains.

RŪDIS PŪPĒDIS

VĀRDI UN DARBI

Vai var uzskatīt, ka balsots
«par», ja leikšējā balss ir — pret!

Nereši trūkumi visuzskatāmāk at-
klājas, demonstrējot sasniegumus.

Bīstami palikt ārpus kritikas —
var palikt nevlēna nelevērots.

A. LEJIŅŠ

KĀ TU DZĪVOTU, JA VARĒTU DZĪVI SĀKT NO JAUNA!

Varētu sākt. Ja zinātu, ka maniem
draugiem un paziņām šādas iespē-
jas nav.

Dzīvotu. Ja būtu tāds norādī-
jums.

Tad tik es dzīvotu!

ANDRIS BRIEDIS

LIDZ BRIDIM KAD...

Ir cilvēki, kam stiprāka labā, ir cilvēki, kam
veiklāka kreisā roka. Aleksandram Seiko abas
rokas bija vienlīdz veiklas. Tāpēc dažādas
iestādes un uzņēmumi labprāt ņēma viņu pretī.
Un tā viņš pāris gadus pastādēja rūpnīcā
VEF, tad Rīgas ķīmisko aparātu rūpnīcā, pēc
tam Austrumu telefona tīkla... Protams, cil-
vēkam ar augstāko — tirdzniecības ekono-
mistu — izglītību darbs tur nebija īsti piemē-
rots, tāpēc Seiko uzmunstējās uz kuģa par
matrozi. Pēc trim gadiem atkal atgriezies uz
cietzemes, kļuva par Ļeņina rajona partijas
tirdzniecības uzņēmuma ekonomistu. Pēc
tam par tirdzniecības instruktoru, tad
par precīzi. Bet, teiksim atklāti, darbs
visur bija tā ka par vienkāršu, tā ka par vieglu.
Un tad Aleksandram Seiko sīta viņa zvaigžņu
stunda — viņš kļuva par Rīgas augļu un dā-
rzeņu tirdzniecības apvienības sagādes, pārstrā-
des un vairumtirdzniecības 3. bāzes skabēta-
vas «Ulbroka» meistar!

Jā, te nu vienreiz bija ko darīt! Visplašākais
darba lauks! Jo kas gan bija skabēšana? Ļoti
atbildīgs, saspringts un darbietilpīgs process.
Bet gatavošanās skabēšanai? Vēl atbildīgāks,
vēlsaspringtāks. Organizēt, sameklēt, sagādāt,

piegādāt, noformēt, parakstīt, iesniegt... Te
pat divu roku reizēm bija par maz. Bez gudras
galvas nemaz nav ko domāt ar visu tikt galā.
Aleksandram Seiko uz pleciem bija tieši tāda
galva.

Un viņš sāka skābēt gurķus. Lai tie izraisītu
pircēju apetīti, gurķiem nepieciešamas piede-
vas: pētersīļi, dilles, selerijas, upeņu lapas.
Jaunais meistars neko neizmirsā pielikt. Tikai
lika pēc savas receptes, ar ietaupīšanu. Pro-
tams, šīs tas palika pāri, bet kas par to? Tāda
tehnoloģija. Nevienam no tā sliktāk nekļuva,
un bāzes administrācija, kā arī Agrorūpnie-
ciskās komitejas pārstāve Nīna Skoroboga-
tova, kas skābējumus reizi nedēļā parbaudīja,
pat nepamanīja, ka Aleksandrs Seiko kļuvis
ārkārtīgi taupīgs. Bet, kad uzrodas lieka manta,
to var pārvērst naudā. Ne velti taču cilvēkam
dotas veiklas rokas un gudra galva!

Kā zināms, viens nekad nav īsts darītājs. Pa-
ligi meistaram atradās turpat uz vietas. Saci-
sim, Svetlana Kiseļova — vecāka noliktavas
pārzine. Patiesība tieši viņai vajadzēja par
visu izlietoto produkciju sniegt pārskatus
gramatvedībai. Bet šo darbu Aleksandrs Seiko
džentlmeniski apņēmas izdarīt pats. Tas viņam
esot tīrais nieks. Tikai to materiālo atbil-
dību — to gan ne. Un neviens tad arī neprasi-
ja.

Tā kā, šāda izpalīdzēšanās un uzticešanās
garā strādājot, palika iespējas padarīt vēl šo
to, Aleksandrs Seiko divu gadu laikā uzraksti-
ja 13 fiktīvus norīkojumus un 12 darbalaika
uzskaites tabulas par cilvēkiem, kas faktiski
nebija nostrādājuši ne minūti. A. Panaščikam,
B. Sibajevam, L. Vasiljevam un vēl dažiem
citiem šai sakarā nebija nekas iebilstams. Viņi

tikai parakstījās un saņemto naudiņu — gan-
driz četrus tūkstošus rubļu — atdeva pēc pie-
derības.

Bet arī tas nebija viss. Izpalīdzīgu roku
apsviedīgajam meistaram pasniedza arī Baus-
kas rajona kolhoza «Vecsaule» sagadniece
Maija Jansone. Vispirms viņa it kā turejās
pretī. Bet tad vienu otru reizi sagādes punktā
tika izbrāķēta viņas atvestā produkcija, un
Maija Jansone tūlīt saprata, kas darāms. Pie-
mēram, 1986. gada 13. augusta sastādīja fiktīvu
pieņemšanas nodošanas aktu Nr. 202465 par
biešu, pētersīļu un seleriju piegādi. Piecas
dienas vēlāk attiecīgo naudas summu — 350
rubļus — bāzes grāmatvede pārskaitīja kolho-
zam. Un vēl pēc pāris dienām šī pati naudiņa
ieslidēja Aleksandra Seiko kabatā. Lai papīri
būtu tīri, viņš neesošās bietes, pētersīļus un
selerijas norakstīja kā izlietotas, skābējot gur-
ķus. Savukart Maija Jansone sagatavoja doku-
mentu, kurā bija melns uz balta rakstīts, ka
zināms daudzums biešu, pētersīļu un seleriju
nodots sagādes punktā. Tātad kolhozam «Vec-
saule» arī savs labums.

Un, kad tā darīja otro, piekto un desmito
reizi, naudas summa auga augumā, viena mē-
neša laikā pārsniedzot divus tūkstošus.

Šādā veidā Aleksandrs Seiko skābēja gurķus
četrus mēnešus. Lai meistars drusku atpūstos,
viņu apstiprināja par vecāko precīzi. Protams,
uz laiku. Protams, bez materiālās atbildības.

Pēc tam cēla atkal atpakaļ par skābēšanas
meistaru. Un tā tas jauki turpinājās divarpus
gadus. Lidz brīdim, kad... Kad ieradās Tau-
tas kontrole.

E. JUMĀRS

— JOS KLAUSĪJĀTIES ŠOPULDZIESMU ...

L. DANILĀNS

VIKTORS SOLOVJOVS

PEDANTISMS

— Kas tev tur ir, Spundeniek? — ceha komitejas priekšsēdētājs jautāja.

— Saraksts, — Spundenieks atbildēja. — Pēdējā mēneša laikā notikušie pasākumi. Ar ķeksišiem atzīmētas personas, kas pasākumus atklāti boikotējušas.

— Tu taču esi ceha komitejas loceklis, nevis statistiķis, — priekšsēdētājs pabrīnījās.

— Kārtībai jābūt. Organizēt vien, tas ir par maz. Vajadzīga kontrole.

— Tas tiesa, — priekšsēdētājs piekrita. — Bet diez vai to vajadzētu darīt tik pedantiski. Lūk, šeit, piemēram: GDA normu izpilde. Nav ieradušies Lābāns un Skrābāns. Bet, mīlais cilvēk, viņiem abiem jau pāri par četrdesmit! Kas nu viņu gados vairs par sportu!...

— Vecums nav šķērslis. Rekordus neviens no viņiem neprasa. Bet, kas jādara, tas jādara. Man pašam arī vairs nav divdesmit, taču es nekad neesmu mēģinājis izlocīties.

— Tas ir labi, Spundeniek, kā neesi mēģinājis, — priekšsēdētājs palocīja galvu. — Bet kas ir te? Teātra bilešu izplatīšana. Lābāns un Skrābāns nav piedalījušies... Paklausies, ja viņi negrib uz teātri iet, kāpēc jāspiež? Galu galā, tā ir viņu pašu darišana.

— Atļaujiet jums nepiekrīst, — Spundenieks iebilda. — Es uzskatu, ka kolektīvs ir

nedalāma vienība. Ja jau visi, tad visi. Es personīgi arī neesmu nekāds teatralis, tomēr godīgi atšēdēju visu izrādi un, kā redzat, esmu sveiks un vesels.

— Labi. Bet šeit? Loterijas bilešu izplatīšana. Atkal Lābāns un Skrābāns. Neprot cilvēki laimi saņemt, kad tā pati krit klēpī... Mašīnu būtu vinnejuši!

— Es protu novērtēt jūsu ironiju, priekšsēdētāj, tomēr uzskatu: ne jau laimests ir galvenais, galvenais ir piedalīšanās kolektīvā pasākumā.

Nē, Spundeniek, šādiem pasākumiem jānotiek bez piespiešanas, uz pilnīgas brīvprātības pamatiem, — priekšsēdētājs pamācīja. — Vai tiešām tu to nesaproto?

— Apstāklis, ka tikai daži kolektīva locekļi atzīmēti ar ķeksišiem, manuprāt liecina par mūsu biedru saliedētību un augsto atbildības sajūtu. Visi esam, tā sakot, garā vienoti. Visi, izņemot Lābānu un Skrābānu. Nu labi, ja jau mana statistika nav vajadzīga, — Spundenieks palūkojās uz priekšsēdētāju, tad...

— Neņem launā, draudziņ, — priekšsēdētājs pamāja ar roku. — Nebūsim pedanti, kļūdiem varam visi. Mans pienākums ir tev to aizrādīt. Bet, kas attiecas uz sarakstu, atstāj to tepat. Jaunnedēļ dalīsim prēmijas, saraksts, kazi, noderēs.

DOMU GRAUDI

Ja dzīvē saulīte vien spīdētu, daudzi būtu saplēsušies par vietīņu ēnā.

Meklē draugus, ienaidnieki atradīsies pašī.

Jo vairāk vārdu vajag savas taisnības pierādīšanai, jo vairāk pamata to apšaubīt.

Pārsaldināti komplimentu kaitīgi ne tikai diabētiķiem.

Sēžot uz vecāku kakla, redzeslokšs plašāks nekļūst.

Arī amora bultas var būt indē mērcētas.

Smēķēšanas rezultātā par izsmēķi kļūst ne tikai cigarete vien.

Neveiksme daiļrades ceļā: piesavinājās cita ideju, bet tā izrādījās aplama.

Sludinājums: «Izdomas bagāts izgudrotājs meklē līdzautoru, kas spējīgs izgudroto ieviest.»

Vienaldzības mūru cēlāji bieži vien nokļūst zem gruvešu kaudzes.

C. MELAMEDS

J. SULCS

— DĒLA TEV NAV, ČŪSKU NOSITIS NEESI, BŪTU VISMĀZ IESTĀDĪJIS KĀDU KOCIŅU!

I. MELGAILIS

APĻA KVADRATŪRA

Aldonis beidza institūtu. Augstāko mācību iestādi. Tehnisko. Nekāds sevišķi ievērojams notikums tas nebija, taču Aldonis priecājās. Par to viņu nevajadzētu nosodīt, paši kādreiz esam beiguši institūtu un arī priecājušies. Kas gan dzīvī nenotiek!

Aldoni nosūtīja uz konstruktoru biroju. Sākuma tas viņam varen patika: tur nekas nebija jādara. Pēc tam Aldonim konstruktoru birojā vairs nepatika: tur nekas nebija jādara!

Vienīgais jaukums, ka galds bija pie paša loga. No darba brīvās stundās — un to viņam netrūka — Aldonis lūkojās uz namu ielas pretējā pusē. Bet no ielas pretējās puses nama, kas piederēja atpūtas iestāžu zinātniskās pētniecības institūtam, uz viņu lūkojās jauka meitene vārdā Agnese.

Viņi tā lūkojās viens uz otru, līdz kādu dienu Aldonis sadūšojās, pēc darba sagaidīja meiteni pie institūta durvim un aizveda uz kino.

Kopš tās dienas sākās nebeidzama izklaidēšanās pasākumu virkne: bezalkohola kafējnīca, teātris, kino, izbraukums ar kuģi, kultūras un atpūtas parks, atkal kino, viesības pie drauga. Pēc tam...

Pilnīgi pareizi. Pēc tam bija kāzas un sludinājums: «Jauns laulāts pāris ir vienistabas dzīvokli vai istabu.»

Bet, kas notika tālāk, jums ne mūžam neienāks prātā! Viņiem piedzima trīniši! Jā, jā, trīs miļas

meitenītes, kuras jauna māmiņa un jaunais tētiņš nosauca par Kristīni, Katrīni un Karlini.

Un Aldonim sākās interesanta dzīve ar Kristīni, Katrīni, Karlini un Agnesi. No vienas puses autiņi, kreklīņi, piena pudeliņas meitenītem, vitamīniem un kalorijām bagāti pārtikas produkti Agnesei; no otras puses — inženiera aldzīva. «Nauda, nauda, nauda...» — šis vārds Aldoni urdīja dienu un nakti. Gluži kā kapitālistu, kas dzenas pēc aizvien lielākas virselpējas.

Kursa darbi un rasejumi, kurus viņš vakaros izstrādāja slinku studentu vietā, kapitālistu valodā runājot, ievērojamas dividendes nenesa. «Ko darīt?» — šis jautājums Aldoni mocīja naktis, kad Kristīnīte, Katrīnīte un Karlinīte gulēja.

Kādu dienu Aldonis iegriezās rūpnīcā un pajautāja, vai nav vajadzīgi strādnieki.

— Kā tad nav vajadzīgi! — kadru daļas vadītājs nopriecājās. — Ir vajadzīgi! Ēvelētāju mācekļi.

Aldonis painteresējās, kas jāēvelē un cik par to maksās. No kadru daļas vadītāja atbildes Aldonis izlobīja vienu: ēvelētāja mācekļa likme ir tikai mazliet zemāka nekā viņa inženiera alga.

— Nenokar galvu, jaunais cilvēk! — kadru daļas vadītājs viņu uzmundrināja. — Nepaies ne mēnesis un tev jau bus pirmā kategorija. Nepaies ne mēnesis — jau otrā...

Pēc katra «nepaies ne mēnesis» kadru daļas vadītājs minēja summu un, kad Aldonis izdzirdēja, cik liela gaidāma pēc sešiem mēnešiem, viņš nodrebēja.

Pēkšņi kadru daļas vadītājs cieši palūkojās uz Aldoni un pajautāja:

— Klausies, vai tikai tev nav augstākā izglītība!

— Nu un tad? — Aldonis satrūcies jautāja.

— Rūpnīcai vajadzīgi meistari.

Aldonis jau gandrīz gribēja teikt «jā», bet, uzzinājis, cik liela ir meistara alga un ka «nepaies ne

mēnesis» uz meistariem neattiecas, kategoriski paziņoja:

— Nav man nekādas augstākās izglītības! Nav! Astoņas klases, un arī tās ar dievu uz pusēm.

Nerunāsim šeit par to, kā Aldonim izdevās noslēpt savu augstāko izglītību. Isā stāsta ietvari to neļauj.

Gāja laiks un kapitālistu mūžīgā problēma Aldoni pārstāja mocīt. Bet tad kādu dienu kadru daļas vadītājs viņam sacīja:

— Kaut kā nelabi iznāk: tu skaities pirmrindnieks, bet izglītība tikai astoņas klases. Tev jāpapildina zināšanas. Jāmācās.

— Kā to saprast? — Aldonis apmuls.

— Ļoti vienkārši. Sūtīsim tevi uz darba jaunatnes vakarskolu. Pabeigsi vidusskolu, iestāties institūtā, izmācīsies par inženieri. Iecelsim tevi rūpnīcā par meistaru...

— Nē, nē, nē... Aldonis mēģināja atrunāties. Bet ko viņš varēja darīt? Iet uz citu rūpnīcu?

Vienīgais mierinājums, ka līdz institūtam vēl priekšā trīs gadi. Un, ja labi pacenšas, var jau kādā klasē uz otru gadu palikt.

Darba jaunatnes skolā Aldona klasē sagadījās interesanti audzēkņi: frizieris, bārmenis, taksoметра vadītājs... Otrajā mācību nedēļā matemātikas skolotājs izsauca Aldoni pie tāfeles.

— Pavisam viegls uzdevums, — skolotājs teica. — Aprēķiniet trīsstūra laukumu!

Aldonis paņēma kritu, droši uzrakstīja uz tāfeles integrālu un sāka to risināt.

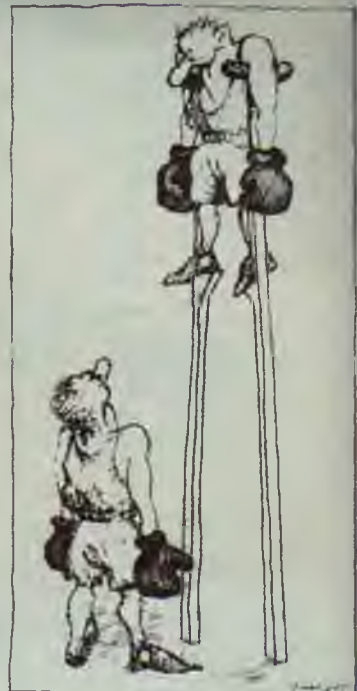
— Nepareizi! — kads čukstus pateica priekšā.

«Ko es daru?!» Aldonis pēkšņi atjēdzas. «Integrāli taču ir no augstākās matemātikas, bet šeit parasta darba jaunatnes skola. Šeit laukums līdzināsies pusei no pamata un augstuma reizinājuma.

Aldonis pašķīlēja atpakaļ. Uz viņu zobgalīgi lūkojās klasesbiedri.

— Kas tad tā risina integrāli?! — viņš atkal izdzirdēja čukstus.

Uztraukumā Aldonis nespēja aptvert, vai čukstēja viens cilvēks, vai visa klase.

I. SULCS

ŠIS UN TAS PAR ŠO UN TO

— Apsūdzētais, vai atzīstaties, ka esat aizliegumā vietā noķēris trīsdesmit foreles!

— Jā, atzīstos. Bet vai jūs nevarētu man dot šīs tiesas sēdes protokola norakstu, ko parādīt draugiem!

— Mūsu kantorī viens no kolēģiem tik meistariģi uzzīmējis uz sienas zirnekļa tīklu, ka apkopēja ik rītus cenšas to noslaucīt.

— Tas nevar būt.

— Kā, tu netici, ka ir iespējams tik reālistiski uzzīmēt zirnekļa tīklu!

— Es neticu, ka apkopēja cenšas to noslaucīt.

— Es nekad neprecēšos ar skaistuli.

— Kāpēc?

— Tad man būtu jābaidās, ka viņa kādu dienu mani nepamet.

— Neglīta sieva arī tevi varētu pamest.

— Tas tiesa, bet to varētu neņemt pārāk pie sirds.

Holivudas filmu zvaigzne saka savai draudzenei:

— Vakar nopirku interesantu grāmatu. Jādomā, tas ir dejošanas kurss — saucas «Olivers Tvists».

— Bērniņ, esi tik mīļš un pasaki «ā-ā-ā», lai tēvocis dakteris var dabūt ārā no tavas mutītes savu pirkstiņu!...

Saņēmusi pensiju, rakstīt nepretēja pensionāre paraksta vietā vienmēr uzvilka krustiņu. Bet tad kādu dienu pastnieks ievēroja, ka krustiņa vietā pensionāre uzvelk riņķītī.

— Kas noticis, krustmāt! Kāpēc krustiņa vietā riņķītis!

— Esmu apprecējusies un pārģājusī vīra uzvārdā!

U. MEZAVILKS

— TAS SPĒKS, KO NEREDZ PILIENĀ, TOP LIELS UN STIPRS KOPUMĀ! LIEC DUCI GALDĀ!

D. BREIKSS

N. ALTŠOLERS

PĒC PIRMIZRĀDES

Lipaiku laulātajam pārim izrāde nepatika. Viņi gāja no teātra mājās un skaļi pārrunāja lugas trūkumus: sedomāto sižetu, garlaicīgos monologus un pelēkos, vienveidīgos raksturus. Sīki iztīrāja ainu pēc ainas, epizodi pēc epizodes.

Pēkšņi Lipaiņa laulātā draudzene saņaudza vīra roku un čukstēja:

— Mums seko... lesim ātrāk!

Viņa veikli pagrieza savu briljanta gredzenu tā, lai akmens būtu plaukstas pusē.

Lipaikis neuzkrītoši paskatījās pār plecu. Jā, viņiem patiešām sekoja plectīgs vīrietis, uz bāzis platmali līdz uzacīm. Nepatīkams un aizdomīgs tips...

Laulātie pielika soli. Sekotājs darīja tāpat.

Pie trauku veikala gaišās vitrīnās Lipaiki pēkšņi apstājās.

— Skaists kastrolis! — Lipaikiene skaļi sacīja.

— Tu taču zini, ka mums nav naudas! — Li-

paikis vēl skaļāk atbildēja. — Ne kapeikas.

Sekotājs arī apstājās, noliecās un izlikās, it kā viņš sasietu kurpju aukliņu.

— Lesim! — Lipaikis mudināja.

Viņi gāja. Aizdomīgais vīrs sekoja.

Lai pierādītu, ka viņi sekotāju nav pamatījuši, Lipaiki atkal sāka skaļi pārspriest un kritizēt lugu.

Un tad kā glābējengēlis nāca milicis. Lipaiki pieskrēja viņam klāt.

— Lūk, tas subjekts mums seko! Soli pa soli!

Dīvaini, bet subjekts nedomāja bēgt. Viņš pienāca pie miliča un uzrādīja dokumentus.

— Kāpēc jūs šiem pilsoņiem sekojat? — milicis jautāja.

— Es esmu tās lugas autors, ko viņi nupat noskatījās un, mājās iedami, kritizēja, — subjekts paskaidroja. — Man bija ļoti, ļoti interesanti uzzināt skatītāju domas...

JAUNAKAIS ZINĀTNE UN TEHNIKĀ

LIELISKIE BALDRIĀNA PILIENI

To, ka baldriāns nomierina nervus, mēs zinām jau sen. Bet iemesls, kāpēc tā notiek, joprojām palika noslēpumā tiēs. Tagad beidzot zinātniekiem izdevies noskaidrot, ka baldriāns mūsu nervus nomierina, pateicoties korķītim. Jā, vienkāršam gumijas korķītim!

Tas notiek tā. Satraukti un sarūgtināti par šādām tādām nepatīkšanām, mēs nopērkam baldriāna tinktūras pudelīti. Noskrūvējam plastmasas vāciņu, noņemam gumijas korķīti un mēģinām iepilināt glāzē 20 pilienus. Bet tas nav tik vienkārši izdarāms! Pilinot no parastas pudelītes, precīzi noskaitīt pilienus ir ļoti grūti vai pat neiespējami. Ko mēs darām? Mēs sākam domāt. Dažs izdomā, ka jāņem pipete, cits saliec zem taisna leņķa stieples gabaliņu vai ieliek pudelītē ielauztu sērkokciņu ar nogrieztu zēveles galu. Kā nu kurš.

Kad 20 baldriāna pilieni ir glāzē iepilināti un iedzerti, domāšana turpinās. Mēs cenšamies izprast, kāpēc tinktūru un ekstraktu pudelītēm, kas iepildītas mūsu aptiekās, zem plastmasas vāciņa nevarētu būt polietilēna korķītis ar caurumiņu vidū. Tāds kā valokordīna pudelītei. Šo pudelīti atliek vienīgi pašķiebt un precīzi iepilināt vajadzīgo pilienu skaitu.

Mēs domājam, domāj, kamēr šādas tādas nepatīkšanas, kas mūs uztrauca, esam aizmirsuši. Un viss ir kārtībā.

LAIKA MAŠĪNA GRIEŽAS RŪKDAMA

Cik fantastu paaudzes nav sapņojušas par laika mašīnu! Tas ir saprotams — ja šādu mašīnu izdotos uzbūvēt, atliktu pagriezt attiecīgu kloķi, un cilvēks atrastos kaut kur pagātnē vai nākotnē.

Taču laika mašīna ir stipri sarežģīta, tāpēc zinātnieki šaubījās, vai to uzbūvēt vispār ir iespējams. Izrādās, ir iespējams!

Lai cik tas dīvaini būtu, stipri sarežģītā mašīna uzbūvēta nevis teorētiskās fizikas institūtā, bet zvejnieku kolhozā «Carnikava». Tur, tēlaini izsakoties, tā griežas rūkdama.

Šo neticamo faktu atklāja pilsoņi, kas ciena sāļtās reņģes garšvielu mērcē. Viņiem 1987. gada maijā laimējās nopirkt konservu kārbiņu, kas ražota 1987. gada jūnijā!

Mūs sevišķi iepriecina fakts, ka «Carnikava» savā brīnišķīgajā mašīnā brauc laikam pa priekšu un nevis velkas tam astē. Ar to tad rītdienas konservu ražotājus mēs arī sirsnīgi apsveicam!

CST!

Neviens nevar noliegt, ka reklamācijas ir ļoti nepatīkama lieta. Patiešām, nav taču nekāda prieka saņemt vēstuli ar pārmetumiem par brāķa produkciju!

Jā, bet kā brāķa ražotājs no reklamācijām var izbēgt? Ļoti vienkārši — vajag palikt nezināmam. Sacīsim, mēs nopērkam gližu skrūvgriezi ar krustiņveida galu. Taču nezin kāpēc skrūvgrieža metāliskā daļa nav cieši sastiprināta ar plastmasas rokturi, tāpēc ar šo skrūvgriezi nevienu skrūvi nevar ne atskrūvēt, ne ieskrūvēt. Tātad brāķis. Bet rūpnīca no reklamācijas ir pasargāta. Pasargāta tāpēc, ka pircējs nevar uzzināt, kas skrūvgriezi ražojis — uz gližās papes kastītes, kurā brāķis bija iesaiņots, rūpnīcas emblēma ir, bet nosaukuma nav. Tā kā emblēmu pircējs atšifrēt neprot, reklamāciju rūpnīca nesapņem.

Te, protams, rodas jautājums, kas šo ģeniāli vienkāršo izeju ir atradis. Diemžēl mums nav autoru rakstveida atļaujas to oficiāli darīt zināmu, tāpēc varam vienīgi pačukstēt pie auss: Jelgavas mašīnbūves rūpnīca!

Bet tas — cst! — lai paliek starp mums.

A. ISAIS,
zinātņu kandidāts

— SAKI GODĪGI, VAI NEESMU PLIKS!

ERUSMANIS

MILDA GEIDANE ĀBELDARZS

Mūsu gadsimta piecdesmitajos gados, kad skanēja sauklis: «Pārvērtisim zemi ziedošā dārzā!», arī kolhozā «Platais solis» blakus ciematam iestādīja lielu ābeldārzu. Diemžēl pietrūka darbaspēka tā kopšanai, un viss ienākums bija, cik rudenos kolhoznieki samaksāja kantorī par tām ābelēm, kuras agronoms atļāva nolasīt. Pārējo ražu atdeva skolai un ēdnīcai.

Kad nāca modē vīnu raudzēšana, kolhoza priekšsēdētājs Vilis Akmeņgrauzis lika bijušo krietotavu pārbūvēt par brūzi, salabot dārza žogu un veco Kristkoku Frici pieņemt par sargu. Fricim patika pa dārzu darboties, viņš ne tikai izžāģēja sausos zarus un nokaltušos kokus, bet žogmalē sastādīja arī ķiršus un plūmes. Pilnas autokravas ābolu tagad ripoja uz brūzi. Tur spieda sulas, rūga vīns, un kolhoza kasē tecēja nauda.

Tā tas turpinājās vairākus gadus, līdz nāca dekrēts par žūpības apkarošanu. «Platā soļā» viņa brūzi aiztaisīja ciet, un Kristkoku Frici palaida pensijā. Atkal rudenos ābolus lasīja skolēni skolas un kolhoza ēdnīcas vajadzībām, par lētu naudu tos pārdeva iedzīvotājiem. Aplūsa valodas kantorī, ka jāpieņem darbā mācītis dārznieks. Blakus dārzam uzbūvēja jaunu māju, jo centrs auga un pletās plašumā. Māju nosauca par «Ābelēm» un agrā pavasarī tajā ievācās īrnieki.

Valdes sēdē Akmeņgrauzis ierosināja dārzu sadalīt «Ābeļu» iedzīvotājiem, lai tie tur saimnieko. Taču vienīgi jauniņā agronome Valtrauta Rudzīte labprāt ņēma gabalu dārza. Visi pārējie gribēja piemājas zemi iekārtot skaidrā laukā, kur ne krūmiņš, ne kociņš netraucēs strādāt tehnikai. Viņi vēlējās audzēt kartupeļus, lopu bietes sēklai un mārtruktus, nevis ābeles, ķiršus un

jānogas. Veterinārā feldšere Smaida Lūsina vēlāk teica kaimiņiem:

— Mēs būtu galvas saspieduši, ja ņemtu to veco dārzu. Vajag smalki plānot. Āboli tepat pie mājas, mēs tos dabūsim par velti, bet no tā, kas izaugs tūrumā, nāks naudiņa.

Laiks ritēja, «Ābeļu» piemājas lauciņos auga un brieda kartupeļi, mārtrutki, lopu bietes. To kopšana daudz laika neprasiņa, viri vakaros varēja maksķerēt tuvējā upītē vai arī sēdēt istabā pie televizora. Sievas, sētsvidū uz soliņa apmetušās, aptenķoja Valtrautu un viņas vīru, autobusa šoferi Jāni, kuri savu dārza stūri bija apjozuši ar stiepli pinumu un katrā brīvā britiņā kā tādi kurmji rakājās pa dobītēm.

Tuvojās rudens, dārzā pa kādam ābolītēnam noripoja no zariem zemē, un sievas tos uzlasīja kompotam. Tad paklida valodas, ka brūzi notiekot steidzīgi remontā, esot savestas jaunas mašīnas. Spiediņot ne tikai ābolu sulu, bet vāriņot arī marmelādi. Akmeņgrauzis nebija palicis modei iepakā — ja citos kolhozos parādījās konservu cehi, viņš tādu iekārtoja arī «Platajā ceļā».

Kad augusta pedējās sestdienas rītā Smaida, ķocīti paņēmusi, devās uz dārzu uzlasīt pa nakti nokritušos ābolus, viņai pie pašiem vartiem ceļu aizšķērsoja Kristkoku Fricis. Viņš atkal bija iecelts sarga amatā un apmeties celtnieku pamestajā vagoniņā, kas stāvēja pie paša žoga. Kritušos ābolītus šoreiz Fricis atļāva paņemt, bet vairāk lai nenākt, visus ābolus jaunūnēdēļ uzlasīšot ceha strādnieces, jo sāksoties tā sulu spiešana.

Smaida savā dzīvoklī vakarā saaicināja visus kaimiņus, tikai Rudzīšu pārim ziņa netika laista. Tie visu dienu rāvās pa savu dārzu, vasaras ābolus aplasīdami, jo svētdienā ar savu mašīnu taisījās uz tirgu.

— Ja šitāda kārtība, mēs paliksim bešā, — Smaidas vīrs traktorists Normunds sūrojās, — nebūs ābolu ne ko brūkleņu zaptei pielikt, ne sev kādu viņiņu noraudzēt. Vajadzētu to Frici piedzirdīt un tad pa naksniņu salasīt, cik vajag. Tagad no vakara puses spīd mēness.

— Fricis neko stiprāku par rūgušpienu neņem iekšā, — kāds iebilda.

Kantorī runāja, ka pāris desmit kilogramus ābolu katrai ģimenei pārdošot, — grāmatvedības darbiniece Vēsma nedroši ieminējās.

Kas tas ir? Strunts! — Normunds neriņās. — Mēs paņemsim paši. Tikai ka tie Rudzīši nenošpionē un nenošūdz! No tādām visu var sagaidīt.

— Jānis nākamās sestdienas vakarā

vedīs koristus uz koncertu pilsētā, un Valtrauta tak arī dzied, — stāstīja Vēsma.

— Tad ir istais laiks, — nopriecājās Smaida. — Bet ar Frici es tikšu galā, viņš dusēs saldi kā bērniņš šūpulī. Man ir smalks plāns. Tikai kastes sagādājiet, āboli jāņem prātīgi, ar rokām, lai nesadauzās. Varbūt mēs arī uz tirgu varēsim aizlaist.

Savu rīcību Smaida smalki saplānoja kā īstā stratēģis. Pēc divām dienām viņa jaukā pievakarē ieslidēja vagoniņā pie Fricā. Esot bijusi brūklenēs, salasījusi arī viņam dažus litrus, viņa tak zinot, ka šogad Fricis meža netiek un viņa sievai Annai kājas švakas. Vecais vīrs bija tik aizkustināts, ka nespēja atteikt Smaidas lūgumam — lai atļaujot saplūkt dārzā plūmēs.

Sestdienas vakarā viņa atnesa Fricim pagaršot plūmju ievārījumu. Fricis triepa to uz baltmaizes un slavēja, cik gards izdevies. Tikko Smaida bija prom, tā mēģināja Fricim nāca vīrs kā mākonis. Atlaidies uz lāviņas, Fricis nodomāja mazliet pasnaust, lai nakti justos mundrāks. Sestdienas vakars, kas var zināt... Ielidīs dārzā kāds garnažis.

Nodzisa gaisma «Ābeļu» logos, bērni gulēja savās gultiņās, bet pieaugušie, noliķuši pa rokai grozus, kastes un maisus, gaidīja, kamēr Fricis aizmiegt. Kaut gan Smaida domāja, ka miega zāles pietiekami stipras, līdz aizmigšanai savs laiciņš paiet, un tādā brīdī pārsteigties nedrīkst.

Akmeņgrauzi no pirmā nomidža pamodināja telefons. Zvanīja mehānisko darbnīcu naktssargs. Pie viņa atklībojusi Kristkoku Anna, tā aizkususi, ka knapi dvesot. Tik vien varējusi pateikt, ka nesusi Fricim vēlās vakariņas, bet šis esot iespundēts būdā, gulot, ka nevarot pamodināt, un dārzam vārti vaļā. Vai tikai kāds netaisoties zagt...

Akmeņgrauzis tūlīt lēca augšā, gērbās un metās uz garāzu, ātrumā apdomādam, kuri kārtības sargi vistuvāk dzīvo.

Kad viņš piebrauca pie dārza, no «Ābeļu» dzīvojamās mājas iznāca jauzu bariņš. Akmeņgrauzis piegāja viņiem tuvāk un klusiņām teica:

— Man zvanīja, ka dārzu šonakt kāds gribot apzagt!

— Tu re, kā nojauta neviļ! — Smaida tūlīt atbildēja. — Mums arī šovakar bija tāda nemierīga sirds. Iznācām paskatīties, vai kāds nav ielidīs dārzā.

«Cik labi, ka dārza tuvumā dzīvo kārtīgi cilvēki, kuri neļaus izvazāt kolhoza mantu!» Akmeņgrauzis, mājās braukdam, nodomāja.

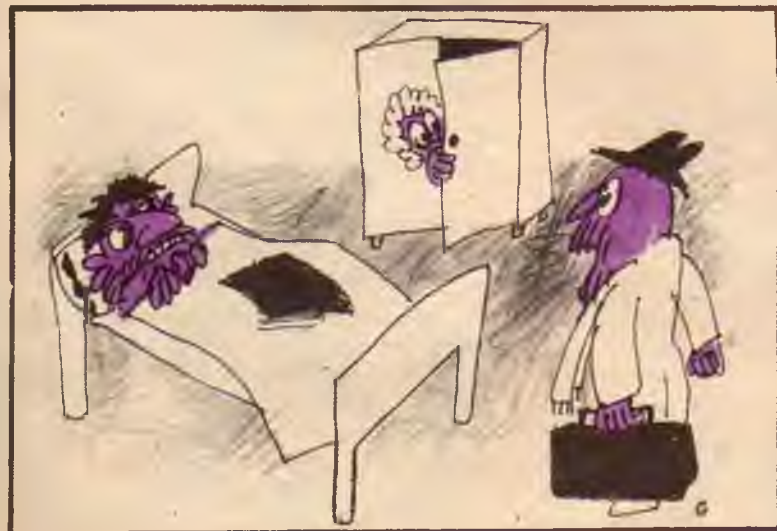
A. LIEPINS

E. RUSMANIS

T. SERGIJENKO

G. GRASMAHIS

LPSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam KĀRLIM PAMŠEM apaļas jubilejas gadā

G. VINDEDZA
draudzīgs šaržs

Mēs izlasījām presē ziņu;
— Tas laiks nav pasaudzējis viņu,
Viņš šogad kļuvis, — kas tur jauns, —
Jau septiņdesmit gadus jauns!

Beļ īstens vīrs, kam stingra gaita,
Tāds ne jau dienas, gadus skaita.
Kurš mīlē jaufrību un jokus,
Tam dzīvē viss kas raitāk sokas!...

Lai vienmēr paliek jauns Tavs talants
Un humors allaž smalks un galants,
Lai jauns Tu dzīvo lugās, odās,
Tad visi Tevi mīlēs, godās!

Ar sirsnīgu rokasspiedienu Tavs
«DADZIS»

RAKSTURĪGI RAKSTUROJUMI

Kad pie debesīm vasarīgi spīd saule, smaržo liepas un bezbēdīgi vītero putni, arī feļetonistam gribas uzrakstīt kaut ko bezgala...

Kritiski noskaņots lasītājs droši vien šo domu beigs ar šādiem vārdiem: «... kategoriski nosodošu un iznīcinoši asu!»

Šoreiz lasītājs maldās. Šoreiz gribas uzrakstīt kaut ko vasarīgi jauku par vienu personīgās automašīnas vadītāju. Manā priekšā ir veseli trīs brīnišķīgi raksturojumi. Lasu un priecājos.

Savu krāsotāju Gunti Melbārdi Valmieras AK-12 direktors J. Bukums un kadru daļas priekšniece S. Judeika raksturo ļoti pozitīvi: «Prot un grib strādāt. Kontrole no administrācijas puses nav nepieciešama.»

Ne mazāk labvēlīgi par savu krāvēju Aldoni Gaili izsakās Valmieras rajona patērētāju biedrības vairumtirdzniecības bāzes direktors E. Zariņš un arodkomitejas priekšsēdētāja A. Kalniņa: «Savus pienākumus veic apzinīgi. Darbā disciplinēts. Kolektīvā salicīgs un izpalīdzīgs.»

Beļ īstu slavas dziesmu savam zivkopim Valteram Vīram dzied Valmieras rajona kolhoza «Kopsolis» valdes sekretārs A. Liezers: «Darbinieks ar lielu atbildības sajūtu. Visus uzdevumus veic bez ierunām un ar precizitāti. Biedru tiesas loceklis. Darba disciplīnas pārkāpumi nav bijuši. Izpalīdzīgs. Salicīgs.»

Vēlreiz pārlasu visus trīs raksturojumus un, tomēr nevarēdams izšķirties, kurš tad būtu tas visvislabākais, griežos pie Valmieras rajona autoinspekcijas darbinieces b. Būmanes.

— Spriežot pēc raksturojumiem,

visi trīs vīri ir izvirzīti kaut kādiem apbalvojumiem...

— Jūs maldāties, — saņem negaidītu atbildi. — Šādu raksturojumus mums iesniedz rajona iestāžu un organizāciju vadītāji, kuri grib, lai pirms termiņa atdodam viņu darbiniekiem par braukšanu reibuma stāvoklī atņemtās autovadītāja tiesības.

Un, kamēr es, no brīnumiem zaudējis elpu, cenšos aptvert atbildi, autoinspekcijas darbiniece turpina:

— Šo vadītāju bezatbildība, raksturojumus izsniedzot, vienkārši pārsteidz. Kolhoza «Kopsolis» vadītāji ir iesnieguši autoinspekcijai divus raksturojumus visnotaļ pozitīvus par savu mīluli Valteru Vīru. Vienu — aizturēšanas dienā, otru — pēc pūsgada. Abi sakrīt vārds vārdā, it kā rakstīti caur kopējamo papīru. To pašu var teikt par raksturojumiem, ko Valmieras rajona patērētāju biedrības vairumtirdzniecības bāze izsniedz Aldonim Gailim. Lūgums atdot grēkzīm pirms termiņa automašīnas (personīgās) vadītāja tiesības tiek motivēts ar to, ka, lūk, grib uzticēt Gailim vadīt bāzes sabiedrisko autotransportu. Pie kā noved tādi raksturojumi, liecina AK-12 šoferu Gunta Melbārža piemērs. Pateicoties priekšniecības gādībai atdabūjis pirms termiņa autovadītāja tiesības, Melbārdis tās atkal pazaudēja. Iemesls — tas pats zināmais...

Pie debesīm vasarīgi spīd saule, smaržo liepas, vītero putni un arī feļetonistam gribas uzrakstīt kaut ko bezgala...

Jūs, biedri lasītāji, nu jau zināt, ko.

J. JUZEFS

— KĀ PIE TĀ ESAT TICIS!
— GODĪGI NOZAGU...

ANDREJS MISANEKS

— VĒL NETICI, KA BIJU AP-
SPRIEDĒ!

JAROSLAVS POPS

VIKTORS KUBALS

LUBOMIRS KOTRHA

DANA ZAHAROVA

—ŠVAKI...
PAMATĪGĀK
ATVEZĒJIES!

—TĀ TU MAN
VARTUS NEIE-
SITĒSI!

—PASKATIES TA-
GAD, KĀ ES
DARĪŠU!

—IR JĀIZŠAUJ KĀ
NO LIELGABALA
UN GALVENAIS...

—JĀTRĀ-
PA VĀR-
TOS!

JOZEFS SHEKS

«Akts uz mežacūkas ādas»

REŽISORA ARTŪRA TURKA VAJĀŠANA

Dizais latvju kinorežisors Aloīzs Brenčs jau labi sen atklājis, ka mākslas filmas panākumus nodrošina divi faktori. Pirmkārt, sekss. Par otru svarīgāko momentu A. B. uzskata kriminālo. Ja vien filmā kādam uzglūnot un raugot to izdevīgā brīdī un vietā nožmieg, tad tās pusotras stundas skatītājam aizlidojošas kā viens mirklis. Lai šādu burvīgu mirkli būtu vairāk, nenogurstoši rūpējās gan filmu taisītāji, gan izrādītāji. Mūsu tālrādes vadība šausmu gabalus īpaši iesaka skatīties pirms gulētiešanas, jo tad nupat skatītājs duršanas, sīšanas, žņaugšanas, indēšanas, slīcināšanas ainas vissavdabīgākajos veidos turpinoties arī sapņos.

Tomēr, norāda A. B., paši lielākie panākumi gaidāmi, ja mākslas darbā abi minētie momenti — sekss un krimiņš — tiekot apvienoti, kā to savā laikā itin veikli piepratis vecais Šekspīrs. Bet te nu mēs nonākam pie vienas pavisam jocīgas būšanas: vīri, kas savās rokās tur kinematogrāfa grožus, nepavisam neuztraucas, ja uz ekrāna viens blīzē otram ar cirvja pietu pa pieri, turpretī, ieraugot divus bucojamies, viņu rokas jau sniecas pēc šķērēm, lai šitādus te kadrus izņāptu ārā, tādējādi mūsu mīļo padomju skatītāju pasargājot no morālisks pagrimšanas. Par plikumiem jau nemaz nerunāsim: kamēr dažs ārzemnieku ķinis atgādina atvērto durvju dienu sieviešu pirti, mūsu filmās noģērbt drīkst tikai pupaiķi. Reizēm tomēr daļās būtnes ir iespējams atsegt, tā teikt, uz oficiāla pamata: rādot viņas fizikultūras nodarbības vai — vēl labāk — kaut kur peldoties.

Kad mūsu mazā kinostudija, kura, kā zināms, specializējas tieši kriminālo un detektīvenšu izlaidē, nolēma ekranizēt populārā mednieka, makšķernieka un romānista Goldberga darbu «Akts uz mežacūkas ādas», režisors Artūrs Turks sabērzēja rokas, bet viņa uzticamais kamermenis Sīmons Dāvidsons nokrekšķināja savu jauni priecīgo smieklīgu un sacīja: «Te jums, mīļie cenzoņi, nebūs nekādas tizlas vingrošanas un tiklas plūncāšanās — te būs īstas sievietes īstas akts uz visīstākās pirmās šķiras mežacūkas ādai! Un nevienam neizdosies krāšņumu no filmas laukā iznīdēt, jo — smejies vai raudi — akta fotogrāfija šoreiz ir neatņemama sīžeta sastāvdaļa: pēc tās izmeklētājs beigu beigās un galu galā atrod īsto ļaundari, kurš nogalējis gluži neaizsargātu (kā jau teikts — pliku) dailavu, lai mežacūkas ādu pievāktu un ieklātu savā žigulī.»

Uzņemšanas grupa ievietoja avīzē sludinājumu, aicinot uzņēmīgākās Rīgas un tuvākā reģiona meitas ierasties kinostudijā un godīgā sacensībā iegūt tiesības likties uz ādas tajā izskatā, kādā māmiņa katru pasaulē laidusi, — vispirms fotoprovēts lietpratīgas žūrijas acu priekšā, lai tā izraudzītu to piemērotāko, tā sakot, mākslinieciski pārliecinošāko Lielajam Ekrānam. Nākamajā dienā pēc sludinājuma nodrukāšanas no trolejbusa galapunkta līdz kinostudijas ieejas

durvīm izveidojās milzīga rinda. Ar nievām un izsmieklu no tās tika izraidīts vispirms viens vietējais vīreļis, kas smaržoja pēc dihofosa un bija tai pārliecībā, ka te dod nocenoto šnabi, bet maķenīt vēlāk — kāds iebrāucējs no provinces, kurš savukārt domāja, ka teitan izmests tualetes papīrs. To, ka rindā stāv vienīgi daļā dzimuma pārstāves — sākot ar piecpadsmit un beidzot ar četrreiz piecpadsmit gadu vecumu —, nebija pamatījis ne pirmais, ne otrs. Bet, ja viņiem būtu lemts ieraudzīt, kas īsti notiek rindas tievākajā galā — kinostudijas kambaros, tad pirmais, tas rīdzinieks, acīmredzot nodomātu, ka aiz pārskatīšanās iekūlies sieviešu konsultācijas punktā, bet otrs — vecdienieka noģimī — ka pašā peklē, kur Antikrists vinnējis galīgi un nepārsūdzami.

Šādu iespaidu vēl vairāk pastiprinātu sātā gaisma, kurā levas meitu konkurss notika. Te nu būtu īstā vieta piebilst, ka lipīgi sārtēnā gaisma ir operatora Sīmona Dāvidsona izgudrojums jau Artūra Turka lentē «Zemepu likieris», ar ko mūsu krimināldetektīvu studijas vēsturē aizsākusies jauna ēra — tā sauktais rozā krimiņš, kurā nogalēšanas ainas skatītājam tiek pasniegtas kā pats lielākais jaukums pasaulē.

Pēc pāris dienām, kad Artūrs Turks, rozā žulīgabalu pamatlicējs un topošā krimināl-lenteņa inscenētājs, studijā bija pusceļā starp kinozāli un montāžas ceļu, viņu panāca viena no asistentēm un noīdžināja, ka ļoti neatlaidīgs cilvēks jau vairākas stundas gaidot lejā pie sarga — gribot tikt iekšā un personiski runāt ar režisoru Turku. Artūrs Turks saviebās, jo galva bija pilna problēmām un jebkurš traucēklis viņu kaitināja. «Pasakiet, ka esmu jau aizbraucis,» Turks īgni noteica un ielēda savā filmu montāžas kambarītī. Pēc minūtem desmit, tikko lielā filmas inscenētājs bija iegremdējies uzņemto kadru caurskatē, atkal atspurdza asistente. Tas vīrs esot teicis, ka viņš neesot no pākjiem un uz basēm šo nepāķersot. Viņš gan esot redzējis tākst cēli aizlīgojam Hartmani, cik noprotams — uz teātri, manījis aizdrāžamies direktora vietnieku Šteinu, acīmredzot uz kādu tautasdanču simpoziju vai festivālu, tad buntēm vien ārā nākušas sievas ar cūkasmiesas gabaliem somās, jo šodien kinostudijā taču esot gaļas diena, pašās beigās mudīgi iztecējis Podnieku Jurka, likumā

sameties, savu slaveno filmu divos tādos kā spaiņos nesdams uz kolhoza «Bambāļi» atsūtīto ņivu — nabaga zēnam tagad katru dienu kaut kur jābraucot un jāuzstājoties. Bet jaunās mākslas filmas «Akts uz mežacūkas ādas» režisors Artūrs Turks nu gan ārā iznācis neesot, lai nepūšot pīlītes. Viņš tik un tā projām neiešot. Lai pasakot Turkam, ka lieta nopietna, saistīta ar neseno plikņu fotografēšanu. Tas tips, — asistente klāstīja, — izskatoties tik bīstams kā Adomaitis savās bandītu lomās: aitādas kažociņā, visu laiku ļulķējot smēķi un uzvārds tam esot šausmīgi jocīgs... Asistente parakņājas kabatā un sameklēja zīmīti: «Pumpiņš-Pjukke.» Atkārtoti piekudinājās, ka ar diviem k.

Pumpiņš ar diviem k vai kaut kas uz to pusi — kā nu Artūrs Turks neatcerēsies — bija meitietis ar tamlīdzīgu uzvārdu, Irēna vai Ināra, nē, liekas, patiesībā Irēna. Tāda visai tukla, iesākumā domāja, ka uzņemties varēs arī peldkostīmā, bet žūrijas locekļi noskaitās, piedevām uzprasīja, vai «Jāzēpu un viņa brāļus» Dailē skatījusies, ko no redzētā secinājusi. Vientiesīgā zose atbildēja, ka tamā lugā esot parādīta latgaliešu grūta dzīve buržuāziskajā Latvijā, bet to šī gāgināja, jau uz mežacūkas ādas gulšņādamās, tātad nobildēta viņa tomēr laikam tikusi tāpat kā tās citas. Tikai kā gan žūrētājiem — lūrētājiem nebija ienācis prātā, ka ne visas strip-tīza taisītājas ir brīvas amazones, bet var būt saistītas ar tēviem, brāļiem, brūtgāniem vai vienkārši kniebiņiem un ka no pēdējo puses iespējamas dažādas pretenzijas un naidīgas akcijas! Artūrs Turks juta, ka saļogās celgālos kā marioņņu lelle, kad pātrūcis diedziņš. Viena lieta sēdēt režisora brezentā krēslā un noskatīties, kā kaskadierī par naudu krauj citā citam pa galvu, pavisam cita — kad pats dabū kāvienu, kā tajā sasodītā Kurzemes zalumballē, kad vienā brīsnīnā Artūriņš noplaudēja smuko čičān-

skuķi, bet nākamajā — ja neskaita vidū ielī mēto pilnīgi melnas filmas gabalu — jau pētīja Kuldiģas slīmnīcas sniegbaltos griestus. «Pasakiet viņam,» inscenētājs Artūrs Turks norādīja asistentei, «ka biedrs Turks ir aizbraucis pē otrajiem — pa saimniecības vārtiem, studijai taču ir divas izejas.» Tas līdzēja: Artūrs Turks pa loga stūrīti varēja pārliecināties, ka tas kažokainais, tas adomaitiskais, tas neganti dūmojošais izslīd pa kinostudijas galvenajām durvīm un aizpeld autobusu pieturas virzienā.

Lai vajātājam sajauktu pēdas, nākamajā rītē «Akta» galvenais režisors piezvanīja uz studiju un pateica, ka strādāot bibliotēkā (nenorādot tieši, kurā), pētīšot visu iespējamo literatūru par aktiem, mežacūkām un to ādām. Patiesībā viņš tūpēja mājās, kluss kā pelīte, zvanu no strāvas atvienojis.

Dienas vidū kāds pa A. Turka durvīm nobungoja pagaru timpānu solo. Kad bungotājs šļūca prom, pa acīņu varēja redzēt aizvelamies pazīstamo aitādas kažoku! Tie vairs nebija joki, jo Pumpiņš-Pjukke-Adomaitis atgriezās ar veselu bandu, izgāza durvis, iebruka dzīvoklī, notrieca saimnieku uz grīdas, sāka spārdīt, pēc tam mēģināja noslīcināt vannā. «Visus šitos gājienus mēs esam iemācījušies no tām filmām, režisor Turkl!» banda kori auroja. Kažokainais tēviņš, barvedis, nodauzīja alus pudelei dibenu un, asās šķautnes režisoram pie rīkles piespiedis, sauca: «Atsakies no viņas! Sadedzini nekātrās bildes!» Pēc tik šaušalīgiem murgiem Artūrs Turks pamodās kā salauzts. No rīta, kinostudijā ieradies, piesacīja, lai no dieva puses nelaižot iekšā tādu aitādas puskažokā gērbušos elementu, jo tas esot galīgs psihs un grasoties studiju uzspriecināt.

Pēc tam Artūrs Turks viens pats sēdēja filmēšanas grupas istabiņā pie rakstāmgalda un šķirstīja papirus. Te pavērs durvis un spraugā parādījās... viņš! Artūrs Turks pat nepaguva attaisīt pēkšņi izžuvošu muti, kad draudīgais tēvainis uzsauca vēl kādam citam koridorā: «Eu, viņš ir tel!» Durvis pavērs plašāk, pa tām iestūmās jau zināmais režisora izsekotājs un vēl viens tāds pats tips, arī kažokēlī, pēc vaiga gandrīz vai kopija pirmajam, tikai ar tumšu ūsu kumšķi padegun (varbūt pielīmētu?), rokā viņš turēja papīrā ielītu iegarenu priekšmetu, iespējams — steku vai stieni zvelšanai, tāpēc Artūrs Turks (kā filmās bij mācītījis citiem) atkāpās kaktā, lai vismaz aizmugure būtu droša.

— Pumpiņš-Pjukke Jānis, — stādījās priekšā pirmais.

— Pumpiņš-Pjukke Pēteris, — piebilda otrs.

Uz režisora biklo vaicājumu, kā šie bez caur-laidēm tikuši iekšā, brāļi aizgūtnēm izstāstīja, ka kopā ar tādos pašos plikādas kažociņos gērbtu Piektda gada kaujinieku grupu, kas izbīruši no autobusiņa ar bisēm, dakšām un izkaptīm rokās.

— Biedri Turkl! — pirmais Pumpiņš, bezūsaīnais, ierunājās skaļi un patētiski, it kā būtu uzrāpies tribīnē. — Te pie jums nesen uz zvērādām fotogrāfējās mana sieva Iraitda Pumpiņa-Pjukke.

— Viņa sieva, — noducināja otrs, ūsainais Pumpiņš, un pievīrījās galdam tuvāk ar papīrā ietīto sītam. Artūrs Turks neuzkrītoši pieķērās brangajai skiču mapei, lai vajadzības gadījumā vismaz to izmantotu par vairogu.

— Nu ņemiet viņu galvenajā lomā! — iesaucās Pumpiņš Pirmais. — Es zinu, viņa pašlaik ir bišķīn par resnu, bet, goda vārds, mēs viņu nodzīsim viens divi, būs kā balerīna.

— Noliksim uz diētu — brālīs turpināja. — Iebāzīsim aerobikas pulciņā! Lai rikšos katru rītu apkārt Lielajiem kapiem, liekie kilogrami pazudīs kā nebijuši!

— Un vēl, — pirmais, Iraitdas laulenis, piebilda, — tā kā mēs te vīrieša cilvēki vien esam...

Neatkārtosim pirmā Pumpiņa vārdus, piemētināsim tikai, ka Artūrs Turks nosarka līdz ausu galiem. Bet otrs Pumpiņš tūlīt izmantoja kinomākslinieka apjukumu: pavēstījis, ka strādājot gaļas kombinātā un varot dabūt ne to vien, veikli iztina no garā vītkla rīkli un...

U. MEZAVILKS

VIELA PĀRDOMAM

Ja runājam atklātu valodu, tas nav pareizi! Kāpēc tirdzniecības darbiniekiem jācieš? Stāv viņi, nabadziņi, aiz letes vientuļi un pircēju aizmirsti, jo tie uz veikaliem vakara stundās negrib iet.

Bēdu stāstu sāksim ar Proletāriešu rajona Pārtikas tirdzniecības uzņēmuma 123. veikala 78. filiāli. Tirgotava, tā sacīt, kā jau tirgotava: piens, krējums, kefīrs, biezpiens un vēl šis tas. Pa dienu nekas, bet, kā nāk vakars, tā pārdevēji aiz garlaicības var mušas skaitīt un krustvārdu miklas minēt. Un, kad divdesmit divos veikalu slēdz, izrādās, ka pēdējo divu stundu laikā to ar savu klātbūtni pagodinājuši labi ja divi pircēji. Ieņēmums arī niecīgs — pārdesmit kapeikas. Bet nogarļājušies trīs pārdevēji veikalā un vēl ceturtais taras pieņemšanas punktā. Vai nav briesmīgi? Tā jau var rasties mazvērtības komplekss.

Krietni apjomīgāks mazvērtības komplekss draud pašapkalpošanās universālveikala «Tallina» darbiniekiem. It sevišķi to var manīt no pulksten divdesmit vieniem līdz divdesmit diviem. Staigā kaut vai uz rokām, pircēji nenāk. Un tik skaista tirgotava! Ar daudzām nodaļām, ar bagātīgu apgaismojumu. Tomēr pircēju — smejies vai raudi —

nav. Četras kasieres, pieci administratori, pieci kontrolieri, tad vēl palīgstrādnieki — kopā gandrīz četrdesmit cilvēki ar pacietību un mīlestību gaida pircējus, bet viņi nenāk...

Kāpēc? Kas par lietu? Varbūt tai apvidū nav pircēju? Ir pircēji, ir! Apkārtējās rūpnīcās viņi strādā tūkstošiem. Bet viņi saviem veikaliem neko līdzēt nespēj, jo, raugi, maiņa beidzas tieši divdesmit divos un trīsdesmit minūtēs. Diemžēl veikali tad jau ir slēgti. Tas būtu pirmais fakts pārdomām.

Kopš pagājušā gada beigām, kad veikala darba laiku pagarināja par vienu stundu, citur strādāt jau aizgājuši četrdesmit divi darbinieki. Pašlaik atlūgumus iesnieguši vēl divpadsmit. Kāpēc? Acīmredzot milzīgās nekā nedarišanas slodzes dēļ. Tas būtu otrs fakts pārdomām.

Dabiski, uzzinot visu iepriekšminēto, gribas zināt arī, kas noteicis veikaliem šādu darba laiku un kāpēc. Atbildam: Rīgas pilsētas Vietējās tirdzniecības pārvalde. Lai veikali labāk apkalpotu otrajā maiņā strādājošos, jo rūpniecības uzņēmumi pilsētā pāriet uz divu maiņu darbu. Tas būtu trešais fakts pārdomām.

K. SAUSAIS

KLEKSĪŠI

«Oļiņiete ir reliģiska sieviete, kas staigā apkārt un mēģināja ar dieva vārdiem.»

cērt visas labās lasītāju domas par Edvartu.»

No skolēnu sacerējumiem izrakstījis A. BARISJANS

«Pēc tūristu vakariņām visvairāk bija samazinājusies desa, bet vismazāk mannā biezputra.»

«Šoferis M. 21. V nogāza ar automašīnas pakalējo bortu elektrības stabu. 25. V M. nestrādāja, bet sēdēja automašīnas kabīnē. Tehniskās padomes sēde nolēma izdarīt kalkulāciju par elektrības stabu un M. atlīdzināt pēc likuma par nodarītajiem zaudējumiem.»

«Tautas dziesmas radās jau tad, kad cilvēki vēl nemācēja lasīt, un tāpēc autori tās nepierakstīja.»

«Šoferis K. nenodrošināja automašīnu pret izkustēšanos, kā rezultātā automašīna «Žil-133» sāka kustēties un iebrauca dispečeru vagoniņā.»

«Ja cilvēks savas rokas neatdod nākotnes celtniecībai, tad viņam tās nemaz nav vajadzīgas.»

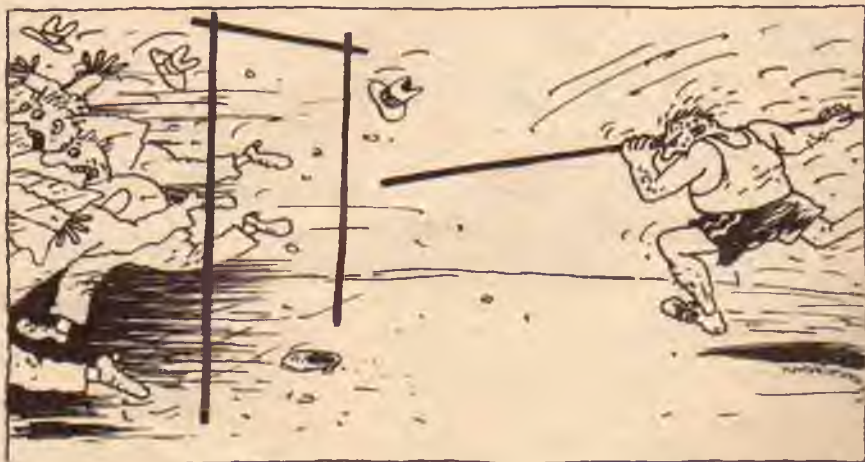
«Šoferis T. 3. III plkst. 21. 30 iebraucis elektrības stabos un 2 gab. nogāza, par to neziņojot.»

«Ikkatram istam patriotam valsts visu mūžu palīdz nelaimē, bēdās un postā.»

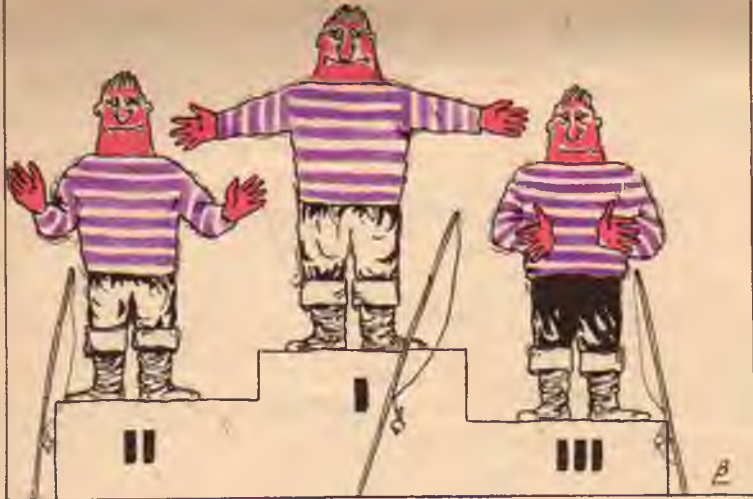
«Šoferim R. karburatora dēļ rodas degvielas pārtēriņš.»

«Ar tādu pašu cirvja cirtienu, ar kādu jaunie Indrāni cērt ošus, Blaumanis no-

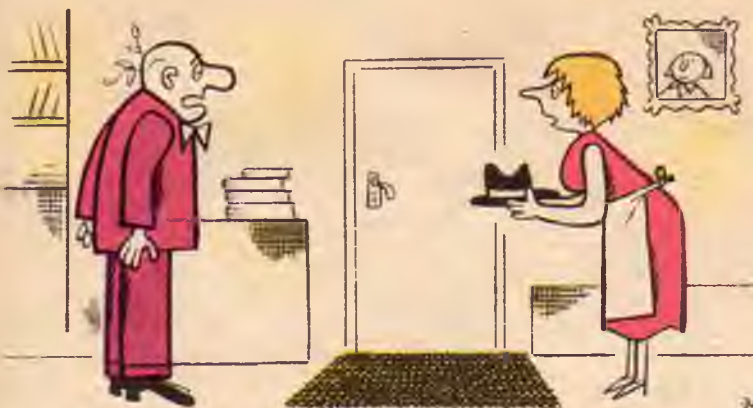
Norakstījusi Zinta RUDE

T. SERGIJENKO

L. BULIKINA

— KUR TU ESI NOBĀZUSI MANUS IZEJAMOS LAURUS!

I. MELGAILIS

A. LIEPIŅŠ

ALEKSIS ANDREEVS,
«Stāršel», Sofija

DOMAS SKAĻĀ BALSĪ

Domubiedru kolektīvs: katrs domā, ka viņš ir labāks par pārējiem.

Skatījās uz darbu kā uz olimpiādi — piedalījās.

Pelnīti panākumi var kavēties, nepelnīti — nekad.

Neieslēdzieties sevī — var gadīties, ka nokļūstat sliktā kompānijā...

Daudzi jo daudzi Rīgas centrā ir sastatnēm apņemti, jo māju fasādes — to apmetums un krāsojums —, ka zināms, laiku pa laikam ir jāatjauno. Atšķirībā no agrāko gadsimtu sastatnēm, kas bija sanāgtas no dēļu atgriezumiem, tagadējās ir modernākas un, pats galvenais, parocīgākas ātrai uzstādīšanai un veiklai novākšanai. Tās ir standartizētas konstrukcijas, kas izgatavotas no metāla caurulēm un profilzdelzīs.

tas pērnuden, piemēram, gadījies 5. remonta un celtniecības pārvaldes meistariem pēc mājas fasādes remonta Avotu iela 5. Šie režģi vēl aizvien rūšē pagalmā kaktā, ka redzam fotoattēlā.

Sādi režģi guļ ne tikai pieminētajā Avotu ielas nama pagalmā, bet arī Dzirnau ielas 96. nama, Lielās Pils ielas 18. nama un daudzos citos Rīgas māju pagalmos, tāpēc rodas pamatots jautājums: kas ir šīs liekās detaļas, šie nevienam nevajadzīgie režģi?

Tiktāl viss būtu ļoti skaisti un ļoti pareizi. Taču, tuvāk aplūkojot, acis duras neliels sīkums, kas rādās būt diezgan miklains: pēc sastatņu samontēšanas vienmer

Atbildi saņemām Rīgas pilsētas izpildkomitejas 5. remonta un celtniecības pārvaldē un tā izrādījās gan interesanta, gan pamācoša. Kā paskaidroja pārvaldes ražošanas un tehniskās daļas priekšniece L. Krivoručko, režģi ir sastatņu nožogojumi, kas paredzēti darba drošībai un bez tiem nekādi iztikt nevar! Sākot ar otrā stāva līmeni, sastatņu ārmala jānožogo, lai nenotiktu nelaime.

Taču nožogojuma detaļas nezin kāpēc nav piestiprinātas tur, kur tām jābūt saskaņā ar darba drošības prasībām — pie sastatnēm, bet mēģina zemē.

— Rūpnīca «Komunālņik», šīs konstrukcijas izgatavodama, nav ņēmusi vērā vienu apstākli — režģi ir smagi, to piestiprināšana sastatnēm sarežģīta, — L. Krivoručko teica. — Acimredzot tas būs galvenais iemesls, kāpēc namu remontētāji nevēlas aizsargrežģus uzstādīt.

Un tad bija mazliet jāparēķina.

Aizsargrežģiem izmantots metāls. Tas būtu viens. To izgatavošana ieguldīti līdzekļi, patērēts darbs — divi. Vadāšana no objekta uz objektu — trīs. Montēšana un nojaukšana — tiesa gan tikai uz papīra — būtu četri. Tātad kopā četri visai darbietilpīgi un sāļsti faktori, kuru lietderības koeficients kopumā pielīdzināms nullei.

Jā, bet kā tad paliek ar drošības tehniku? Ak, ko nu par to! Meistari sastatnes nožogo ar parastiem dēļiem, kas, stāp citu, tāpat par velti no gaisa nekrīt, bet, jādodomā, ir daudz vieglāk piestiprināmi.

Tas būtu piektais faktors.

B. KRASTIŅŠ
Fotogrāfējis L. Bergs

Tas, ka cilvēkam ir savs jājamzirdziņš, nedod tiesības visur justies kā hipodromā.

A. LEIŅŠ

KEIZARA JAUNAIS TĒRPS

Amerikāņu biznesmeņi atklājuši jaunu «zelta āderi» — ASV konstitūciju, kuras divsimtgade tiks atzīmēta šoruden. Jau tagad izraksti no valsts pamatlikuma un atbilstoša simbola rotā cepures, kreklus, pavārgrāmatas un spirtoto dzērienu pudeles visās Savienotajās Valstīs. Ir izteikts priekšlikums ražot arī jubilejas pakļājus, un tad, kā atzīmē «United States News and World Report», ikviens varēs konstitūcijā noslaucīt kājas.

Pagājušajā gadā no 325 Dānijas pilsētas Viborgas pastniekiem 65 kļuva par suņu uzbrukumu upuriem. Lai šādi gadījumi vairs neatkārtotos, vietējās varas iestādes nolēma steidzīgi organizēt kursus, kuros pastniekiem mācīs suņu psiholoģiju.

Marletes pilsētiņas [Kentuki štata, ASV] ledzīvotājs Pols la Vista ir guvis milzu panākumus ar savu šautuvi. Atšķirībā no citiem šāda veida iestādījumiem šeit var lietot automātiskos ieročus, bet, galvenais, mērķus katrs apmeklētājs drīkst izraudzīties un nest līdzī no mājām. Tāpēc bieži gadās, ka šautuves apmeklētājs ar mašīnpistolī sašķaidī savu nīkīgo televizoru vai ledusskapi, kas bojājas ik pārdienas.

Francijas pilsonis Paskāls Muro lepojas ar to, ka izdod mazāko aviāzi pasaulē. Tā nav lielāka par pastkarti. Nesen iznāca šīs aviāzes 1000. numurs. Laikrakstu iespīez 100 eksemplāros un to vienmēr ātri izpērk.

Kramplauzi nozaga rotas un dārglietas 50 000 dolāru vērtībā kādā Kairas villā, kamēr tās īpašnieks piedalījās dievkalpojumā tuvējā mošejā. Zādzības upuris ir Ēģiptes slavenākais gaišregis šeihs Metvalli al-Šaravi, kas reizi nedēļā mēdz uzstāties TV raidījumā un kura priekšnesumi ir ļoti populāri. Gaišregis nelzprotamu iemeslu dēļ zādzību nebija iepriekš paredzējis.

Militārie izdevumi uz vienu cilvēku Amerikas Savienotajās Valstīs ir 380 dolāri gadā, Rietumvācijā — 228 dolāri, Norvēģijā — 182 dolāri, Holandē — 178 dolāri, Lielbritānijā — 173 dolāri, Beļģijā — 160 dolāri, Kanādā — 124 dolāri.

ASV tabakas rūpniecība katru gadu gūst 32 miljardus dolāru peļņas.

13 amerikāņu policistiem jāstājas Čikāgas tiesas priekšā. Viņi bija izmantojuši policijas automobiļus kokaīna, heroīna un marihuānas transportēšanai. Kā ziņo VFR aģentūra DPA, likuma sargi, tirgojoties ar narkotiskajām vielām, bija nopelnījuši lielas naudas summas.

Sauda Arābijā notika neparastas kāzas: saniknots par savu nākošo znotu novēlošanos, ligavas tēvs pieveda savu meitu pie viena no saviem kāzu viesiem un lika viņus salaulāt.

Senos laikos dzīvoja ķeizars, kam ļoti patika visvisādi tērpi. Viņam piestāvēja jebkurš apģērbs, tomēr vislabprātāk viņš valkāja tērpus, kas bija pašūti no teflona. Galminieki nevarēja vien nopriecāties, kad viņš apstaigāja savu balto pili kopā ar šarmanto ķeizarieni, kuras garderobe, ja var ticēt valodām, bija vēl brīnīgāka nekā ķeizaram pašam.

Reiz pili ieradās trīs skroderi no galantērijas firmas «McFarlane North and Poindexter».

— Mēs gribam jums pašūt vis skaistāko tērpu, kādu jebkad ir valkājis ķeizari, — viens skroderis teica.

— Tam jābūt pašūtam no teflona, — ķeizars aizrādīja. — Tas ir vienīgais audums, kas man piestāv, kad es sežu troni.

— Esiet bez bažām, — otrs skroderis paklanījās. — Viss būs, ka pienākas. Mums ir brīnišķīgs teflons, kas noausts no pasakainas persiešu dzijas un ar īpašu apdari, tā dēvēto «kontru». Drēbei ir ļoti vērtīga īpašība — ārkārtīga izturība.

— Tas man patīk! Cik gribat par vienu tērpu?

— Divdesmit četrus miljonus dolāru, protams, ja pateiksiet, ka dodat naudu vienīgi humānu apsvērumu dēļ.

— Okei! Ķerieties pie darba tūlīt pat! — ķeizars iesaucās.

— Mēs visu izdarīsim ne čiku, ne grabu, tā ka valstī neviens neuzzinās, ka esat pasūtījis persiešu tērpu, it īpaši, kamer persieši, saķēruši jūsu pavalstniekus, tur viņus par ķilniekiem.

Pēc dažām nedēļām ķeizars aizsūtīja savu štāba priekšnieku apskatīties, kā sokas darbs. Štāba priekšnieks aizgāja un ieraudzīja, ka skroderi strādā pie tukšām stelēm. Viņš nekādi nevarēja saprast, kur tad ir tērps. Meistari apgalvoja, ka štāba priekšnieks tērpus neredz, tāpēc ka ir tuvredzīgs. Galu galā krietnais karavīrs norūca:

— Es to redzu un neredzu. Ja

kāds vaicās, teikšu, ka varbūt esmu to redzējis, bet neesmu to zinājis.

Viens no skroderiem izmeta:

— Augstas kvalitātes teflons tieši tā iedarbojas uz cilvēkiem.

Un štāba priekšnieks noziņoja ķeizaram, ka tas, ko viņš redzējis, viņam patīcis. Citi uzticamie pavalstnieki devās pie skroderiem, lai palūktos uz tērpu. Neviens neko neredzēja, bet neviens neuzdrošinājās to atzīt, jo baidījās, ka ķeizaram radīsies šaubas par viņu lojalitāti.

Gāja laiks un ķeizaram aizvien vairāk nedeja mieru domas par jauno teflona tērpu. Viņš sapņoja, ka vajadzēs tikai to uzvilkt mugurā, un varēs izdarīt daudz laba un jauka savai valstij: palaist debesis lielas raķetes, atcelt nodokļus un piespiest trūkcimietējus kļūt saprātīgiem.

Un tad pienāca ilgi gaidītā diena. Makfārleins, Norts un Poindeksters atnesa ķeizaram tērpu. Viņš tūlīt noģērbās un uzvilka mugurā jauno apģērbu.

— Lieliski, brīnišķīgi, pasakaini, — teica visi, kas bija baltajā pili. Un neviens pats neatzinās, ka neko neredz.

Ķeizars savukārt, nejuzdams ne audumu, ne tērpa smagumu, negribēja kļūt par muļķi savu galminieku priekšā, tāpēc svinīgi paziņoja:

— Stāv, kā uzliets, gluži kā cimdus uz rokas!

— Tur jau ir persiešu teflona jaukums, — viens no skroderiem piezīmēja. — To nejūti, kad valka.

Ķeizars nomierinājies izgāja rožu dārzā pie baltās pils, lai paelpotu ziedu smaržu.

— Ak kungs! — hronikas rakstītājs, kas tur atradās, iesaucās. — Ķeizaram mugurā taču neka nav! Ser, vai tad jūs nejūtat, ka esat plīks?

Ķeizars atbildēja:

— Tev nepārprotami nav ne mazākās jēgas, kas ir īsts teflons.

— Bet vai jūs nepasacīsiet, kas noticis ar jūsu bīksēm? — otrs hronikas rakstītājs vaicāja.

— Nē, — ķeizars atcirta. — To es atstāšu lugas trošajam cēlienam.

— DĒLS, JA GRIBI BĒGT NO ĪSTENĪBAS, NELIETO NARKOTIKAS! PILNĪGI PIETIKS, JA PAKLAUSĪSIES PREZIDENTA RUNAS!

«Parade», Ņujorka

Sajā numurā zīmēto karikatūru tēmas ir izdomājuši D. Breikss, L. Bullkīna, L. Danilāns, G. Grasmanis, A. Lejiņš, A. Liepiņš, I. Melgailis, U. Mežavilks, I. Palkovs, E. Rusmanis, T. Sergijenko, J. Šulcs, A. Vīte.

— Bet ausis kustināt viņš neprot!

«Eulenspiegel», Berlīne

ĀRZEMJU HUMORS

— Ja šim māksliniekam arī ir apslēpts talants, tas ir tik dziļi paslēpts, ka to nekad neatrast!

«Weekend», Londona

«Urzica», Bukaresta

— Visu laiku domāju un nevaru aptvert, ka es ar tevi iepazīšos tūrisma pārgājienā!

«Dikobraz», Prāga

«Weekend», Londona

— Dakter, sāku nedzirdēt par sevi neko labu!

«Stāršel», Sofija

— Laikam būšu par augstu uzskrējis!

«Ludas Matyl», Budapešta

«Wall Street Journal», Ņujorka

Redakcijas kolēģija: I. Palkovs (galv. redaktors), H. Grun-
dulis, A. Ivanovskis, O. Mačs, S. Matisāns, Ē. Ošs, E. Rusmanis (gal-
venais māksl. redaktors), A. Sondors (atb. sekretārs), A. Vite (galv.
red. vietnieks). Tehniskais redaktors M. Survelis. LKP CK izdevniecība,
226081, Rīgā, Balasta dambī 3. Laikraksta «Cīņa» izdevums. Redak-
cijas adrese: 226081, Rīga-81, ab. k. 19. Preses namā, Balasta dambī 3.
Telefoni: galvenā redaktora vietniekam — 463872, atbildīgajam sekre-
tāram — 460331, vēstulu daļai — 469568.

Nodots salikšanai 19.06.87. Parakstīts iespiešanai 09.07.87. JT 00118. Formāts
70X100/8. Ofseta tehnika, 2,58 uzsk. iespied., 3,56 izd. I. Metiens 124 000 eks.
Pasūt. Nr. 755. Iespiests Latvijas KP CK izdevniecības tipogrāfijā, 226081,
Rīgā, Balasta dambī 3.

Журнал сатиры и юмора «Дадзис» (Чертополох). Выходит 2 раза в месяц
на латышском языке. Издательство ЦК КП Латвии. 226081, г. Рига, Баласта
дамбис, 3. Адрес редакции: 226081, Рига-81, аб. я. 19. Дом печати, Баласта
дамбис, 3. Отпечатано в типографии Издательства ЦК КП Латвии, 226081,
г. Рига. Баласта дамбис, 3.

Pentagona šefs pie darba